

**Česká školní inspekce
Karlovarský inspektorát
Kollárova 15, 360 09 Karlovy Vary**

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Čj. ČŠIK-652/24-K
Sp. zn. ČŠIK-S-97/24-K

Název	Dětský domov Karlovy Vary a Ostrov, příspěvková organizace
Sídlo	Dukelských hrdinů 610, 363 01 Ostrov
E-mail	ddkvo@ddkvo.cz
IČO	63 553 660
Identifikátor	600 028 593
Právní forma	příspěvková organizace
Zastupující	PhDr. Milan Molec
Zřizovatel	Karlovarský kraj
Místo inspekční činnosti	Dukelských hrdinů 610, Ostrov Hlavní 174, Dalovice Nádražní 338, Plesná Nová Role 4, Nová Role Řadová 246, Karlovy Vary Řadová 247, Karlovy Vary
Inspekční činnost na místě	15. 10. – 18. 10. 2024

Inspekční činnost byla zahájena předložením pověření k inspekční činnosti.

Předmět inspekční činnosti

Hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání poskytovaného dětským domovem podle § 174 odst. 2 písm. b) zákona č. 561/2004 Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů, zjišťování a hodnocení podmínek, průběhu a výsledků vzdělávání podle příslušného školního vzdělávacího programu. Zjišťování a hodnocení naplnění školního vzdělávacího programu a jeho souladu s právními předpisy podle § 174 odst. 2 písm. c) školského zákona.

Charakteristika

Příspěvková organizace Dětský domov Karlovy Vary a Ostrov (dále „zařízení“ nebo „DD“) vykonává činnost dětského domova. K datu inspekční činnosti bylo v zařízení evidováno celkem 87 dětí, které byly umístěny ve 13 rodinných skupinách na pěti pracovištích. Všechny děti navštěvují mateřské, základní, střední a vyšší odborné školy mimo zařízení, v okolí příslušného odloučeného pracoviště dětského domova. Z celkového počtu bylo evidováno 28 dětí se speciálními vzdělávacími potřebami.

Hodnocení podmínek vzdělávání

Ředitel zařízení si v Plánu práce na školní rok 2024/2025, koncepci DD, klade za hlavní cíl vytvořit moderní pobytové zařízení, které se systémem práce bude co nejvíce blížit fungování běžné, byť početné rodiny, což se mu dlouhodobě daří plnit. Za hlavní úkoly, v souladu s potřebami zařízení, stanovil zlepšování komunikace napříč domovem – v rámci rodinných skupin, mezi nimi, s vedením zařízení.

Na řízení se podílí se svou zástupkyní, se kterou rovněž pravidelně metodicky vede vychovatele všech rodinných skupin. Na detašovaném pracovišti v Plesné je vhodně stanovena vedoucí vychovatelka, která koordinuje činnosti zde umístěných pěti rodinných skupin. Do evaluační činnosti zařízení jsou neformálně zapojeny také sociální pracovníce, které dva dny v týdnu působí v terénu a zprostředkovávají přenos informací o činnosti v jednotlivých rodinných skupinách. Účinnému řízení napomáhá efektivně nastavená komunikace jednotlivých úseků DD prostřednictvím elektronického systému, díky němuž se zaměstnanci operativně dorozumívají. Zařízení smysluplně a v pravidelných časových intervalech využívá tzv. metodická setkávání s pedagogy na všech pracovištích DD. Obsahem jsou analýzy a vyhodnocení výchovně vzdělávací činnosti za dané období. Jsou zde diskutovány také výchovné a vzdělávací výsledky jednotlivých dětí s cílem identifikovat případné změny a navrhnout opatření k podpoře jejich dalšího vzdělávacího rozvoje.

Ředitel zařízení popř. jeho zástupkyně pravidelně provádí kontrolní a hospitační činnosti především neformálním způsobem. Poskytují pedagogům zpětnou vazbu o efektivitě jejich práce, avšak v hospitačních záznamech chyběla např. opatření k nápravě. Rozpis služeb přímé pedagogické činnosti vychovatelů je funkčně nastaven.

Personální podmínky jsou příznivé. Pedagogičtí pracovníci splňují téměř všichni odbornou kvalifikaci, ti, kteří odbornou kvalifikaci nemají, si ji doplňují. Na pracovišti v Mezirolí došlo v roce 2024 k personální obměně pedagogických pracovníků. Někteří pedagogové si neuměli dlouhodobě poskytnout vzájemnou pomoc a podporu, týmová spolupráce nebyla efektivní, interpersonální vztahy mezi pedagogy tam dlouhodobě nefungovaly. V současné době je pracoviště stabilizovanější a postupně dochází ke zlepšování mezilidských vztahů (mezi pedagogy). Školské zařízení však dlouhodobě nezajišťuje přístup pedagogů k supervizi vykonávané nezávislým supervizorem, čímž jim nenabízí možnost vnímat a reflektovat vlastní práci nebo vzájemné vztahy jiným pohledem či nacházet nová řešení problematických situací, které při činnostech s dětmi vznikají.

Další vzdělávání pedagogických pracovníků je plánovité, vychází z potřeb zařízení i jejich individuálních zájmů. Začínajícím pedagogům je poskytována efektivní metodická pomoc. Zařízení nedisponuje interní psychologickou nebo etopedickou intervencí pro děti. Jejich zavedení by přispělo k ucelenosti poskytovaných služeb v rámci péče o děti a ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu. O děti se zdravotními, popř. psychiatrickými obtížemi je

pečováno ve spolupráci s externími odborníky a zdravotnickými institucemi včetně metodické podpory spádového diagnostického ústavu.

Rodinné skupiny jsou společné pro chlapce a dívky, věkovým složením jsou různorodé. Materiálně-technické podmínky ve všech pěti pracovištích zařízení jsou na výborné úrovni. Vnitřní prostředí DD má estetické a čisté prostory, vybavení je průběžně modernizováno a podobá se běžné domácnosti. Prostory zařízení jsou průběžně inovovány novým nábytkem. V ložnicích má dítě svůj prostor pro učení, odpočinek i klidové aktivity. Děti mají k dispozici uzamykatelné skříňky pro ukládání (úschovu) osobních věcí. K relaxačním a sportovním aktivitám slouží dětem prostory kolem DD, popř. přilehlá hřiště. V suterénu objektu Dalovice jsou nově vybudovány startovací byty, z nichž byl jeden v době inspekční činnosti obsazen. Startovací byty na pracovišti v Plesné zatím nejsou k dispozici (rekonstruuje se prostor, kde by měly vzniknout dva byty se společnou kuchyní a obývacím pokojem).

Vedení zařízení aktivně vyhledává a úspěšně získává další finanční prostředky i mimo rozpočtové zdroje, které přispívají k dalšímu vybavení DD a k rozšíření nabídky zájmových činností podporujících smysluplné trávení volného času dětí (např. tábory dětí a další aktivity mimo zařízení). Kladně lze hodnotit pestrou nabídku různých volnočasových kroužků, o které je ze strany dětí velký zájem. Zařízení tak vhodně podporuje děti v navazování vrstevnických vztahů, posiluje sociální kompetence, a tím vytváří pozitivní vztahy (učit se vzájemně spolupracovat nejen s vrstevníky).

Vnitřní dokumenty zařízení jasně formulují problematiku zajištění bezpečnosti a ochrany zdraví dětí. Děti umístěné v zařízení jsou pravidelně seznamovány s možnými riziky v oblasti bezpečnosti a ochrany zdraví na začátku svého pobytu ve školském zařízení a při každé další činnosti (výlety, sportovní aktivity, exkurze, docházka do školy, prázdniny apod.).

Stravování včetně pitného režimu je zajišťováno v kmenových školách dětí a rovněž v rodinných skupinách zařízení. V rámci přípravy na samostatný život si vychovatelé s dětmi pravidelně o víkendech připravují stravu sami.

Hodnocení průběhu vzdělávání

Výchova a vzdělávání v zařízení probíhá podle školního vzdělávacího programu DD, který důsledně zohledňuje jeho specifika. Jeho cílem je příprava dětí na samostatný život s důrazem na rozvoj klíčových kompetencí a jejich praktické využití v dalším životě po odchodu ze zařízení nebo při návratu do rodiny či umístění do náhradní rodinné péče.

Důležitým aspektem rodinných skupin bylo poskytování takové míry autonomie, aby se každodenní život dětí co nejvíce přibližoval životu běžné domácnosti. Každá rodinná skupina je nezávislá, čímž se blíží k současnému trendu transformace a deinstitucionalizace. Týdenní programy výchovně vzdělávacích činností, na jejichž obsahu se děti mají možnost podílet, konkretizují aktivity rodinných skupin a jsou zaměřeny na rozvoj klíčových kompetencí. Úroveň rozvoje složek osobnosti dítěte je účelně propracována na informačních nástěnkách rodinných skupin, čímž je zajištěn předpoklad jednotného a individuálního přístupu pedagogů k dítěti. Provázanost s cíli programu rozvoje osobnosti dětí (dále „PROD“), konkrétně napomáhaly k trvalejšímu efektu podpory individuálního rozvoje dětí, PROD je efektivně vyhodnocován klíčovými vychovateli dvakrát ročně za účasti dětí.

V průběhu inspekční činnosti panovala v zařízení příjemná a klidná atmosféra, pracovníci byli v komunikaci s dětmi vstřícní, poskytovali dětem prostor k vyjádření názoru, vhodnými

metodami usměrňovali jejich chování. Pedagogové vycházeli v hodnocených činnostech z dosavadních znalostí osobnostních charakteristik a individuálních potřeb jednotlivých dětí. Respektovali specifické problémy dětí, jejich tempo, přistupovali k nim empaticky. Činnosti probíhaly v přátelském a bezpečném sociálním prostředí. Vstřícný, profesionální a respektující způsob jednání a komunikace pedagogů s dětmi se podílí na jejich spokojenosti v zařízení. Děti při komunikaci s pedagogy mohly vyjadřovat vlastní názor, učily se respektovat i názor druhého, což se pozitivně promítlo do příjemné atmosféry v každé rodinné skupině. Konflikty dětí mezi sebou nebo vychovateli v průběhu inspekční činnosti nebyly zaznamenány, děti se chovaly přirozeně a slušně. Při hodnocení dětí v rámci výchovně vzdělávacích činností byla zřejmá snaha vychovatelů děti povzbuzovat a motivovat, což jim poskytovalo potřebnou zpětnou vazbu. Děti se aktivně podílely na výběru volnočasových aktivit, což podporovalo jejich zapojení do sociálních vztahů, navazování přátelství a eliminaci vzniku jakýchkoli forem izolace. Většina starších dětí si již sama organizovala volný čas.

Důraz byl rovněž kladen na přípravu na školu, která probíhala s menšími dětmi individuálně, větší děti se připravovaly samostatně s následnou kontrolou vychovatelem. Při inspekční činnosti bylo v jednom případě nevhodně podporováno vedení vychovatele při nácviu čtení u dítěte se speciálními vzdělávacími potřebami (tzv. dvojí čtení). Příležitostí ke zlepšení je podpora vychovatelů metodickým vedením speciálním pedagogem, případně užší spolupráce vychovatelů s pedagogy zejména speciální školy, kam část dětí dochází.

Děti se přirozeně zapojovaly do běžných domácích prací ve skupině – třídily prádlo před praním, oplachovaly špinavé nádoby a vkládaly ho do myčky, utřely políty stůl po svačině. Starší děti pomáhaly s péčí o mladší sourozence včetně pomoci s přípravou na školu – příprava aktovky, svačiny.

Kapesné je dětem vypláceno v maximální možné výši v souladu s příslušnými právními předpisy. Některé starší děti jezdí pravidelně na brigády, což kromě finanční gramotnosti podporuje rozvoj pracovních návyků, zodpovědnost a samostatnost, ale i sociální integraci a pocit úspěchu a větší důvěry ve své schopnosti. Děti zároveň získávají osobní dary a peněžité příspěvky k narozeninám nebo k dalším obvyklým příležitostem.

Hodnocení výsledků vzdělávání

Zařízení se systematicky zabývá výsledky výchovy a vzdělávání, podporuje tak rozvoj osobnosti dětí, monitoruje psychosomatický stav dětí v zařízení a vede o nich průběžné záznamy v jejich osobní dokumentaci. Vychovatelé úzce spolupracují s pedagogy základních škol, pravidelně se informují o dosahovaných výsledcích a chování a zajišťují jejich přípravu, běžné záležitosti řeší okamžitě. Některé děti dochází do speciální školy, příprava dětí je zajišťována s ohledem na jejich specifické obtíže. Výběr střední školy probíhá vždy dle přání dětí s ohledem na jejich dosavadní prospěch a další předpoklady ke studiu.

Případné ohrožení školním neúspěchem je řešeno individuální péčí vychovatele, přičemž je kladen důraz na denní přípravu jednotlivce. Výchovné problémy jsou řešeny individuálně, např. týdenním hodnocením. Doučování dětí je zabezpečováno samotnými vychovateli.

Hodnocení dětí je založeno na individuálním přístupu ke každému dítěti, přičemž se k hodnocení mohou samy vyjadřovat. Pedagogičtí pracovníci uplatňují především celodenní slovní průběžné hodnocení. Pozitivně je hodnocena samostatnost dětí a vzájemná pomoc.

Děti při řízených rozhovorech dále uváděly, že byly se svými právy a povinnostmi seznámeny. Využívají možnosti telefonovat v soukromí, přijímají a odesílají korespondenci bez kontroly jejího obsahu. Děti jsou obeznámeny, že se mohou obracet se žádostmi, stížnostmi a návrhy na vedení zařízení i na jejich pedagogické pracovníky, vyjádřit svůj názor na zamýšlená a prováděná opatření. Oslovené děti v rozhovorech se školními inspektory uvedly, že jsou v zařízení spokojené a svůj pobyt zde hodnotily pozitivně. Děti nejsou omezovány v přijímání návštěv, zařízení jim umožňuje samostatný pohyb formou vycházek i dovolenek, jejichž četnost je zcela individuální, závislá na aktuálních sociálních okolnostech každého dítěte.

Minimální preventivní program zařízení je součástí školního vzdělávacího programu, avšak ve velmi obecné rovině. Preventivní aktivity v zařízení probíhají individuálně v jednotlivých rodinných skupinách, odpovídají za ně vedoucí vychovatelé včetně jejich plánování. PROD dětí, které jsou více ohrožené např. závislostmi, jsou v této oblasti podrobněji zpracovávány. Většinou se jedná o nespecifické preventivní aktivity podporující smysluplné trávení volného času, které jsou podpořené rozhovory s dětmi v případě zachytu jejich nevhodného chování. Zařízení však dlouhodobě nesleduje jeho výskyt, ať už v jednotlivých rodinných skupinách či zařízení jako celku, a nevyhodnocuje efektivitu takto realizované preventivní činnosti. Jako časté vychovatelé udávali kouření dětí včetně elektronických cigaret, dále časnou sexuální vyspělost, kterou zařízení dle potřeby řeší osvětovými přednáškami a spoluprací s lékaři.

Spolupráce sociální pracovníce s orgánem sociálně právní ochrany dětí a kurátory je funkční. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že ve spolupráci s orgány sociálně právní ochrany dětí se zařízení daří umisťovat děti zpět do rodin či náhradní rodinné péče.

Na odchod ze zařízení jsou děti postupně připravovány. Přispívají k tomu například samostatné jednotky v rámci rodinných skupin nebo separátní bydlení mimo zařízení. Zařízení se daří pomáhat zletilým nezaopatřeným dětem při odchodu, týká se dalšího ubytování, zaměstnání, poskytují materiální a finanční pomoc. Pozitivním zjištěním je skutečnost, že některé děti nadále udržují kontakt s DD (telefonicky, e-mailem, prostřednictvím sociálních sítí). Zákonní zástupci dětí jsou o průběhu a výsledcích vzdělávání informováni prostřednictvím webových stránek školy, v případě zájmu také e-mailem nebo při návštěvách dětí či individuálních konzultacích.

Příkladná je činnost DD v oblasti spolupráce s vnějšími partnery (zřizovatelem, nadacemi a dalšími neziskovými organizacemi). Oblast sponzoringu je účelně zaměřena na podporu činností dětí mimo domov. DD efektivně spolupracuje s dětským diagnostickým ústavem, policií, soudy, účinná kooperace je nastavena též se státním zástupcem apod.

Závěry

Vývoj školského zařízení

- Zařízení pokračuje ve vstřícné a obohacující spolupráci s partnery.
- Průběžně dochází ke zlepšení materiálních podmínek pro účely zkvalitnění výchovně vzdělávací činnosti.
- Zařízení dlouhodobě nedisponuje interní ani externí psychologickou nebo etopedickou intervencí.
- Od předchozí inspekční činnosti v roce 2023 je kladen důraz na práci s dospívajícími, příkladně vznikla pracovní metodika s názvem Dospívající v dětském domově (akcent na

finanční a sociální gramotnost dětí, příprava na samostatný život, poradenství pro mladé lidi).

- Od předchozí inspekční činnosti v roce 2023 došlo k částečné personální obměně na pracovišti v Mezirolí. Někteří pedagogové si neuměli dlouhodobě poskytnout vzájemnou pomoc a podporu, týmová spolupráce nebyla efektivní, interpersonální rovina nefungovala.

Silné stránky

- Aktivita zařízení při práci se zákonnými zástupci dítěte a orgány sociální právní ochrany dětí se pozitivně projevuje v počtu dětí, které se daří vracet zpět do rodin (původní, pěstounské). Velmi dobré vztahy se zřizovatelem se odráží po materiální a finanční stránce. (1.5)
- Umístění jednotlivých skupin v běžné zástavbě, prostorové uspořádání a materiální vybavení se podobá fungování běžné domácnosti, což vytváří dětem příležitost k osvojení si sociálních kompetencí. (2.4)
- Vstřícný a respektující způsob jednání a komunikace pedagogů s dětmi se podílí na jejich spokojenosti v zařízení. Pedagogové profesionálně a empaticky reagují na potřeby jednotlivých dětí. (3.2)
- Pestrá nabídka mimoškolních a volnočasových aktivit podporuje smysluplné využívání volného času dětí s ohledem na jejich budoucí samostatný život. Zařízení podporuje děti v navazování vrstevnických vztahů prostřednictvím jejich široké účasti v externích zájmových nebo volnočasových aktivitách (včetně táborů a dalších aktivit mimo zařízení). (4.4)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Slabé stránky (oblasti ke zlepšení)

- Zařízení cíleně nemonitoruje výskyt nežádoucího chování u dětí, nelze tak vysledovat jeho vývoj v čase (četnost, druh) a efektivitu realizovaných preventivních opatření. (2.1.)

Číselné označení odkazuje na kód kritéria v příslušné modifikaci. Znění kritéria je dostupné na adrese: kriteria.csicr.cz

Doporučení pro zlepšení činnosti školského zařízení

- Průběžně mapovat za školní rok u každé rodinné skupiny možný výskyt rizikového chování dětí a preventivně předcházet cílenými aktivitami nežádoucí typ chování, přičemž je klíčové vyhodnocovat účinnost těchto aktivit a podle potřeby je upravovat.
- Důsledně monitorovat interpersonální vztahy zejména na odloučeném pracovišti v Mezirolí, nastavit zde kontrolní mechanismy vedoucí k objektivnímu posouzení situace a eliminaci problémových situací.
- Začít pravidelně realizovat externí supervizi v zařízení.

Stanovení lhůty

Česká školní inspekce v souladu s § 175 odst. 1 školského zákona ukládá řediteli školského zařízení ve lhůtě do 14 dnů od marného uplynutí lhůty pro podání připomínek k obsahu inspekční zprávy, resp. od doručení stanoviska k připomínce,

přijmout opatření k odstranění nedostatků zjištěných inspekční činností. Tyto nedostatky jsou formulovány v části slabé stránky (oblasti ke zlepšení). Ve stejné lhůtě písemně informujte Českou školní inspekci, jaká byla přijata opatření, a to prostřednictvím datové schránky (g7zais9).

Seznam dokladů, o které se inspekční zjištění opírají

1. Zřizovací listina Dětského domova Ostrov z 1. 1. 2002 vč. dodatků č. 1 – 29
2. Jmenování na vedoucí pracovní místo ředitele Dětského domova Karlovy Vary a Ostrov, příspěvkové organizace s účinností od 16. 3. 2021
3. Výpis z rejstříku škol a školských zařízení z 7. 10. 2024
4. Údaje o škole a školském zařízení z rejstříku škol a školských zařízení, z výkaznictví školského zařízení a z webových stránek www.ddkvo.cz, stav k termínu inspekční činnosti
5. Plán práce na školní roky 2023/2024 a 2024/2025, koncepce dětského domova Karlovy Vary a Ostrov, p. o. z 19. 6. 2024
6. Školní vzdělávací program Dětského domova Karlovy Vary a Ostrov, příspěvkové organizace platný od 1. 1. 2023
7. Dokumentace týkající se řízení a autoevaluace subjektu, školní rok 2023/2024 a 2024/2025 (vzorek)
8. Vnitřní řád Dětského domova Karlovy Vary a Ostrov, p. o., platný od 1. 3. 2024
9. Výroční zpráva o činnosti školského zařízení za školní rok 2022/2023
10. Plán DVPP na školní rok 2021/2022 a 2023/2024
11. Roční plán výchovně vzdělávací činnosti na školní rok 2023/2024
12. Roční plány rodinných skupin – školní rok 2023/2024
13. Plány a programy výchovně – vzdělávací činnosti dětského domova, k termínu inspekční činnosti
14. Evidence dětí v dětském domově (plánování, denní záznamy rodinných skupin), vedená k termínu inspekční činnosti (vzorek)
15. Osobní spisy a PROD dětí evidovaných v dětském domově k termínu inspekční činnosti (vzorek)
16. Minimální preventivní program na školní rok 2023/2024
17. Zápisy z pedagogických porad – školní rok 2023/2024
18. Zápisy z kontrolní – hospitační činnosti – školní rok 2023/2024
19. Osobní dokumentace vybraných dětí umístěných ve školském zařízení v době kontroly, včetně programů rozvoje osobnosti dítěte, opatření ve výchově a žádostí zákonných zástupců o povolení pobytu mimo zařízení
20. Knihy úředních návštěv
21. Knihy ostatních návštěv vedené na jednotlivých pracovištích
22. Knihy denní evidence zařízení vedené v elektronické podobě od 1. 9. 2023
23. Personální dokumentace pedagogických pracovníků vztahující se k jejich nejvyššímu dosaženému vzdělání a osvědčení o dalším vzdělávání vedená k datu inspekční činnosti

24. Dokumentace vztahující se k bezpečnosti a ochraně zdraví vedená k datu inspekční činnosti
25. Knihy úrazů dětí – jednotlivé rodinné skupiny – záznamy za školní rok 2023/2024
26. Inspekční zpráva čj. ČŠIK-397/23-K

Poučení

Podle § 174 odst. 11 školského zákona může ředitel školského zařízení podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci, a to do 14 dnů po jejím převzetí. Případné připomínky zašlete prostřednictvím datové schránky (g7zais9), a to k rukám ředitelky inspektorátu.

Inspekční zprávu společně s připomínkami a stanoviskem České školní inspekce k jejich obsahu zasílá Česká školní inspekce zřizovateli a školské radě. Inspekční zpráva včetně připomínek je veřejná a je uložena po dobu 10 let ve škole nebo školském zařízení, jichž se týká, a v místně příslušném inspektorátu České školní inspekce. Zároveň je inspekční zpráva zveřejněna na webových stránkách České školní inspekce a v informačním systému InspIS PORTÁL.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

PhDr. Tomáš Beneš, školní inspektor, vedoucí inspekčního týmu

PhDr. Marina Ulbertová, školní inspektorka

Mgr. Radomíra Jenková, školní inspektorka

Mgr. Bc. Jana Kumpertová, MBA, školní inspektorka

Bc. Věra Weberová, kontrolní pracovnice

11. 11. 2024